

UVELJAVLJANJE POSEBNE OLAJŠAVE PO ZDOH-1

Pojasnilo DURS, št. 914-1/2005, 14. 4. 2005

Uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana po petem odstavku 16. člena ZDoh-1

Po določbi petega odstavka 16. člena ZDoh-1 se dohodek iz premoženja vzdrževanega otroka do 18. leta starosti prišteva k dohodku tistega od staršev, ki za navedenega otroka uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževanega družinskega člana, ali tistega od staršev, ki ima višje dohodke, če nobeden od staršev ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega otroka. Kakor izhaja iz navedene določbe, se dohodek iz premoženja vzdrževanega otroka do 18. leta starosti pripiše oziroma prišteva k dohodku tistega od staršev, ki za navedenega otroka uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževanega družinskega člana; otroku tako ni treba posebej oddajati napovedi za odmero dohodnine oziroma tudi ne bo imel možnosti, z oddajo dohodninske napovedi prejeti povračilo akontacije davka, ki je bila obračunana in plačana od dohodka med letom, kakor je to omogočal prej veljavni Zakon o dohodnini.

Če oba starša za navedenega otroka uveljavljata posebno olajšavo, se dohodek iz premoženja vzdrževanega otroka do 18. leta starosti prišteva k dohodku obeh staršev, in to sorazmerno glede na višino olajšave, ki jo uveljavljata za otroka.

Pri posameznem dohodku iz premoženja vzdrževanega družinskega člana (dohodki, ki se vključujejo v dohodek iz premoženja, so določeni v 64. členu ZDoh-1), prištetem k dohodku starša, ki za navedenega otroka uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževanega družinskega člana, se upošteva davčna osnova, kakor jo določa zakon za posamezni dohodek.

Če bosta imela starša povsem enake dohodke in ne bosta uveljavljala za navedenega otroka posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, je treba analogno upoštevati določbo sedmega odstavka 108. člena ZDoh-1, ki določa: če se zavezanci ne morejo sporazumeti, kdo od njih bo uveljavljal posebno olajšavo za istega vzdrževanega družinskega člana, se prizna vsakemu zavezancu sorazmerni del olajšave. V konkretnem primeru se tako vsakemu od zavezancev (to je staršem) v skladu s petim odstavkom 16. člena ZDoh-1 dohodek iz premoženja vzdrževanega otroka do 18. leta starosti sorazmerno prišteva k njegovemu dohodku.

Glede prištevanja dohodka iz premoženja vzdrževanega otroka do 18. leta starosti k dohodku staršev, ko sta starša razvezana, je treba upoštevati določbe šestega, sedmega in osmega odstavka 108. člena ZDoh-1. ZDoh-1 te primere ureja podobno kakor prej veljavni Zakon o dohodnini. V zvezi z uveljavljanjem splošne olajšave v skladu s 105. členom ZDoh-1 pojasnujemo, da je splošna olajšava v navedenem členu določena v letni višini. Rezident, za katerega je drug rezident uveljavljal posebno olajšavo za vzdrževanega družinskega člana za del leta, lahko v preostalem delu leta sam uveljavlja sorazmerni del splošne olajšave (to je del, ki zadeva preostanek leta).